

$$y'' + [\lambda - q(x)] y(x) = 0 \quad (4.1)$$

$$u(0, \lambda) = \sin \alpha, \quad u'(0, \lambda) = -\cos \alpha$$

$$y(0) \cos \alpha + y'(0) \sin \alpha = 0 \quad (4.2)$$

$$v(\pi, \lambda) = \sin \beta, \quad v'(\pi, \lambda) = -\cos \beta$$

$$y(\pi) \cos \beta + y'(\pi) \sin \beta = 0 \quad (4.3)$$

$\lambda_1, \lambda_2, \dots, \lambda_n, \dots$ (4.1) - (4.3) probleminin özdeğerleri ve $v_1(x), v_2(x), \dots, v_n(x), \dots$ fonksiyonları da sırasıyla bu özdeğerlere karşılık gelen özfonksiyonlar olsunlar.

$$H(x, t) = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{v_n(x) \cdot v_n(t)}{\lambda_n} \quad (4.13)$$

serisini gözönüne alalım. Özdeğer ve özfonksiyonlar için (spatladığımız) asyptotik formüllerden

$$(4.14) \left| \frac{v_n(x) \cdot v_n(t)}{\lambda_n} \right| < c \cdot n^{-2} \quad \text{olacak şekilde } c > 0 \text{ sayısı olduğu gösterilebilir.} \quad |v_n(x)| < c \quad \frac{1}{|\lambda_n|} < c \cdot n^{-2}$$

($v_n(x)$ 'in tanım kumesi $[0, \pi]$) $\Rightarrow H(x, t)$ 'nın tanımı kumesi $[0, \pi] \times [0, \pi]$)

(4.14) eşitsizliğine göre $\sum \frac{1}{n^2}$ serisi yakınsak olduğunu söylerebiliriz. Dolayısıyla $H(x, t)$ fonksiyonu sürekli bir fonksiyondur.

($f(x) = \sum a_n$ ols. üzere $|a_n|$ yak ve a_n 'ler sadece ise $f(x)$ de sadecedir)

$$(4.15) \Delta(x, t) = G(x, t) + H(x, t) = G(x, t) + \sum_{n=1}^{\infty} \frac{v_n(x) v_n(t)}{\lambda_n} \quad \text{fonksiyon } [0, \pi] \times [0, \pi] \text{ de sürekli bir fonksiyon.}$$

Teorem 4.5 $Q(x,t)$ fonksiyonu özdes olarak sıfırdır. Yani $Q(x,t) = 0$ 'dır.

İspat: (4.1)-(4.3) problemi

$$y(x) + \lambda \int_0^{\pi} G(x,t) y(t) dt = 0$$

integral denkleme denk olduğunu

$$v_n(x) + \lambda_n \int_0^{\pi} G(x,t) v_n(t) dt = 0$$

olar. 0 zaman

$$\begin{aligned} & \lambda_n \int_0^{\pi} G(x,t) v_n(t) dt = -v_n(x) \\ \Rightarrow & \int_0^{\pi} G(x,t) v_n(t) dt = -\frac{v_n(x)}{\lambda_n} \end{aligned} \quad (4.16)$$

bulunur. (4.15) ve (4.16)'dan yararlanarak;

$$Q(x,t) = G(x,t) + H(x,t) \rightarrow (\text{simetrik})$$

$$\begin{aligned} \int_0^{\pi} Q(x,t) \cdot v_n(t) dt &= \int_0^{\pi} [G(x,t) + H(x,t)] \cdot v_n(t) dt \\ &= -\frac{v_n(x)}{\lambda_n} + \int_0^{\pi} \left[\sum_{i=1}^{\infty} \frac{v_i(x) \cdot v_i(t)}{\lambda_i} \right] \cdot v_n(t) dt \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
 \int_0^{\pi} Q(x,t) \cdot v_n(t) dt &= \int_0^{\pi} [G(x,t) + H(x,t)] \cdot v_n(t) dt \\
 &= -\frac{v_n(x)}{\lambda_n} + \int_0^{\pi} \left[\sum_{i=1}^{\infty} \frac{v_i(x) \cdot v_i(t)}{\lambda_i} \right] \cdot v_n(t) dt \\
 &= -\frac{v_n(x)}{\lambda_n} + \sum_{i=1}^{\infty} \frac{v_i(x)}{\lambda_i} \int_0^{\pi} v_i(t) \cdot v_n(t) dt \\
 &= -\frac{v_n(x)}{\lambda_n} + \frac{v_n(x)}{\lambda_n} = 0
 \end{aligned} \tag{4.17}$$

$$\begin{cases} i \neq n \Rightarrow \int_0^{\pi} v_i \cdot v_n = 0 \\ i = n \Rightarrow \int_0^{\pi} v_i \cdot v_n = 1 \end{cases}$$

μ bir parametre olmak üzere

$$u(x) + \mu \int_0^{\pi} Q(x,t) u(t) dt = 0 \tag{4.18}$$

integral denklemini göz önünde alalım. Bu integral denkleminin $\mu = \mu_0$ sabit sayısı ve $u = u_0$ sürekli fonksiyonu içih sağılandığını varsayalım. Yani

$$u_0(x) + \mu_0 \int_0^{\pi} Q(x,t) u_0(t) dt = 0 \tag{4.19}$$

Buradan

$$\begin{aligned}
 0 &= \int_0^{\pi} \left[u_0(x) + \mu_0 \int_0^{\pi} Q(x,t) u_0(t) dt \right] \cdot v_n(x) dx = \int_0^{\pi} u_0(x) \cdot v_n(x) dx + \mu_0 \int_0^{\pi} v_n(x) \left[\int_0^{\pi} Q(x,t) u_0(t) dt \right] dx \\
 \Rightarrow \int_0^{\pi} u_0(x) v_n(x) dx + \mu_0 \int_0^{\pi} u_0(t) \underbrace{\left[\int_0^{\pi} Q(x,t) v_n(x) dx \right]}_{=0 \text{ (4.17 den)}} dt &= 0 \Rightarrow \int_0^{\pi} u_0(x) v_n(x) dx = 0 \quad (n=1, 2, \dots)
 \end{aligned} \tag{4.20}$$

$$u_0(x) + \mu_0 \int_0^{\pi} Q(x,t) u_0(t) dt = 0$$

$$\Rightarrow u_0(x) + \mu_0 \int_0^{\pi} [G(x,t) + H(x,t)] \cdot u_0(t) dt = 0$$

$$\Rightarrow u_0(x) + \mu_0 \int_0^{\pi} G(x,t) u_0(t) dt + \mu_0 \int_0^{\pi} \left[\sum_{n=1}^{\infty} \frac{v_n(x)v_n(t)}{\lambda_n} \right] u_0(t) dt = 0$$

$$\Rightarrow u_0(x) + \mu_0 \int_0^{\pi} G(x,t) u_0(t) dt + \mu_0 \sum_{n=1}^{\infty} \frac{v_n(x)}{\lambda_n} \underbrace{\int_0^{\pi} v_n(t) u_0(t) dt}_{=0 \text{ (4.20'den)}} = 0$$

$$\Rightarrow u_0(x) + \mu_0 \int_0^{\pi} G(x,t) u_0(t) dt = 0$$

olur. Bu halde μ_0 (4.1)-(4.3) probleminin bir özdeğeridir. $u_0(x)$ de bu özdeğere karşılık gelen özfonksiyondur. Diğer yandan (4.20) den u_0 fonksiyonu her özfonksiyona ortogonaldır. Dolayısıyla kendisine de ortogonaldır.

$$\int_0^{\pi} u_0^2 dx = 0$$

olarak. $u_0^2(x) \geq 0$ ve $u_0(x)$ 'ın sürekli olduğunu gözkhöne alınırsa $u_0(x) \equiv 0$ olduğunu elde edilir.

$$u(x) + \mu \int_0^{\pi} Q(x,t) u(t) dt = 0$$

İnt. denklemini sağlayan bir $\mu = \mu_0$ sayısının ve sıfırdan farklı bir $u = u_0$ sürekli fonksiyonunun var olduğunu göstermiş olduk. Buna göre integral denklemler teorisinden $Q(x,t) \geq 0$ olmalıdır.

Bu durumda Teorem 4.5'den

$$G(x,t) = - \sum_{n=1}^{\infty} \frac{v_n(x)v_n(t)}{\lambda_n} \quad (4.21)$$

olarak elde edilir.

Teorem 4.6 : $[0,\pi]$ de tanımlı ikinci mertebeden sürekli türne sahip olan ve (4.2)-(4.3) koşullarını sağlayan her $f(x)$ fonksiyonu (4.1)-(4.3) probleminin ortonormal özfonksiyonlarına göre mutlak ve düzgün yakınsak Fourier seri açılımı şeklinde gösterilebilir. Yani

$$f(x) = \sum_{n=1}^{\infty} a_n \cdot v_n(x) \quad a_n = \int_0^{\pi} f(x) \cdot v_n(x) dx \quad \text{dir.}$$

İSPAT : $f''(x) - q(x)f(x) = h(x)$ olsun. ($h \rightarrow \text{sürekli}$) $(\ell(f) = -f'' + qf)$

Teorem 4.4'den (sıfırın özdeğer olduğunu kabul ediyoruz)

$$\begin{aligned} f(x) &= \int_0^{\pi} G(x,t) h(t) dt = - \int_0^{\pi} \left[\sum_{n=1}^{\infty} \frac{v_n(x)v_n(t)}{\lambda_n} \right] \cdot \underbrace{[f''(t) - q(t)f(t)]}_{\ell(f)} dt \\ &= \sum_{n=1}^{\infty} \frac{v_n(x)}{\lambda_n} \int_0^{\pi} v_n(t) \cdot \ell(f) dt = \sum_{n=1}^{\infty} \left[\int_0^{\pi} \frac{v_n(t) \ell(f)}{\lambda_n} dt \right] \cdot v_n(x) \end{aligned}$$

$$f(x) = \sum_{n=1}^{\infty} \underbrace{\left[\int_0^{\pi} \frac{v_n(t) l(f)}{\lambda_n} dt \right]}_{a_n} \cdot v_n(x) = \sum_{n=1}^{\infty} a_n v_n(x) \quad (4.22)$$

$$a_n = \frac{1}{\lambda_n} \int_0^{\pi} v_n(t) l(f) dt \quad (4.23)$$

sürekli fonk. dur. Dolayısıyla her sonlu aralıkta sınırlıdır.

$$|v_n(x)| \leq C \quad \frac{1}{|\lambda_n|} < C \cdot n^{-2} \quad |l(f)| \leq C \text{ olacak şekilde } C \text{ sbt. vardır.}$$

$$|a_n v_n(x)| \leq C_1 n^{-2} \quad (C_1 > 0)$$

$$\Rightarrow \sum_{n=1}^{\infty} a_n v_n(x) \text{ serisi mutlak ve düzgün yarunsaktır.}$$

$v_n(x)$ ve $f(x)$ fonksiyonları 2. mertebeden sürekli türevi sahip olduklarından ve (4.2), (4.3) koşulları sağlanıklarından

$$\begin{aligned} \int_0^{\pi} v_n(t) l(f) dt &= \int_0^{\pi} l(v_n) \cdot f(t) dt \\ &= \lambda_n \int_0^{\pi} v_n(t) \cdot f(t) dt \quad (4.24) \end{aligned} \quad \left\{ l(v_n) = -v_n'' + q v_n = \lambda_n v_n \rightarrow \text{özdeş.}\right\}$$

(4.22), (4.23) ve (4.24) ten

$$a_n = \int_0^{\pi} v_n(t) f(t) dt \quad f(x) = \sum_{n=1}^{\infty} a_n v_n(x)$$

Teorem 4.7: Reel $L_2[0, \pi]$ uzayının her f fonksiyonu için

$$\|f\|^2 = \int_0^\pi f^2(x) dx = \sum_{n=1}^{\infty} \left[\int_0^\pi f(x) \cdot v_n(x) dx \right]^2 = \sum_{n=1}^{\infty} a_n^2$$

formülü sağlanır. Bu eşitliğe Parseval eşitliği denir.

İşpat: i) Önce f 'in 2. mertebeden süreklili türüne sahip olduğunu ve (4.2), (4.3) koşullarını sağladığını varsayıyalım.

Teorem 4.6'dan yararlanarak

$$\begin{aligned} \int_0^\pi [f(x)]^2 dx &= \int_0^\pi \left[\sum_{n=1}^{\infty} a_n v_n(x) \right]^2 dx = \int_0^\pi \left[\lim_{N \rightarrow \infty} \sum_{n=1}^N a_n v_n(x) \right]^2 dx \\ &= \lim_{N \rightarrow \infty} \int_0^\pi \left[\sum_{n=1}^N a_n \cdot v_n(x) \right]^2 dx \\ &= \lim_{N \rightarrow \infty} \sum_{n=1}^N a_n^2 \underbrace{\int_0^\pi v_n^2(x) dx}_{=1} \quad (\text{ortonormallikten}) \\ &= \lim_{N \rightarrow \infty} \sum_{n=1}^N a_n^2 \Rightarrow \int_0^\pi [f(x)]^2 dx = \sum_{n=1}^{\infty} a_n^2 \end{aligned}$$

$\left[\sum a_n v_n(x) \right]^2 = \sum a_n^2 v_n^2(x)$
 $+ \sum_{\substack{n, i=1 \\ h \neq i}}^N a_n a_i v_n v_i$

ii) Bu kez $f(x)$, $L_2[0, \pi]$ uzayının herhangi elemanı olsun.

$[0, \pi]$ 'de tanımlı her mertebeden sürekli türere sahip olan 0 ve π noktalarının bir konusununda sıfır olan fonksiyonların

$$\lim_{k \rightarrow \infty} \|f_k - f\|^2 = \lim_{k \rightarrow \infty} \int_0^\pi [f_k(x) - f(x)]^2 dx = 0$$

koşulunu sağlayan bir $\{f_k\}_{n=1}^{\infty}$ dizisinin varoluşunu biliyoruz. O halde $\{f_k\}$ fonksiyonları (4.2), (4.3) koşullarını da sağlar. Böylece (i) 'den dolayı

$$\|f_k\|^2 = \sum_{n=1}^{\infty} [a_n^{(k)}]^2 \quad (k=1, 2, \dots) \quad a_n^{(k)} = \int_0^\pi f_k(x) \cdot v_n(x) dx \quad (n=1, 2, \dots)$$

$$\|a_n - a_n^{(k)}\|^2 = \left| \int_0^\pi f(x) \cdot v_n(x) dx - \int_0^\pi f_k(x) \cdot v_n(x) dx \right|^2 \leq \left(\int_0^\pi |(f(x) - f_k(x)) v_n(x)| dx \right)^2$$

Hölder'in Cauchy-Schwarz Eşitsizliğinden yararlanarak

$$\|a_n - a_n^{(k)}\|^2 \leq \int_0^\pi [f(x) - f_k(x)]^2 dx \cdot \underbrace{\int_0^\pi v_n^2(x) dx}_{=1} = \int_0^\pi [f(x) - f_k(x)]^2 dx = \|f - f_k\|^2$$

$$\lim_{k \rightarrow \infty} \|a_n - a_n^{(k)}\|^2 = 0 \Rightarrow \lim_{k \rightarrow \infty} \|a_n - a_n^{(k)}\| = 0 \Rightarrow \lim_{k \rightarrow \infty} a_n^{(k)} = a_n \quad (n=1, 2, \dots).$$